

[Aksel Larsen.]

lemmer, selv ikke de, der har været her fra før 1949, der har for hånden blot dette materiale, og der kan være meget andet. Jeg synes, alt taler for, at vi får sådan en materialesamling eller flere udarbejdet og stillet til rådighed for folketinget og i det omfang, det lader sig gøre, naturligvis også til rådighed for offentligheden, og jeg kan ikke begribe, at nogen kan hævde, at dette vil være at lægge gift for det ene eller det andet; de, der mener, at dette kunne være at lægge gift for Danmarks medlemskab af NATO, må jo være af den opfattelse, at det er noget, som under visse omstændigheder kunne blive meget svært at forsvare.

Jeg har ikke noget imod, at nogle ønsker at være medlem af NATO, men jeg har noget imod, at man ikke vil have sagerne undersøgt og have stillet de fornødne oplysninger til folketingets rådighed. Der er ingenting, der skal begraves i nogen som helst kommission, det er ikke vor mening. Vi siger udtrykkeligt: senest ved udgangen af 1967 skal kommissionen være færdig med sit arbejde. Altså skal ingenting begraves. Det er ikke meningen, at kommissionen skal komme med en indstilling og sige til folketinget: vi foreslår, at I skal gøre det og det. Vi mener kun, at et organ, nedsat af folketinget, burde have indseende med, at materialet bliver fremskaffet i så stort omfang og i så tilfredsstillende form, som det er muligt.

Så kan det jo diskuteres, om en kommission er det rette forum; det mener jeg nu det er; den har visse beføjelser i kraft af, at den er nedsat i overensstemmelse med grundlovens § 51. Man kan diskutere det, hr. Helveg Petersen har foreslået: om det ikke hellere skulle være en gruppe af forskere. Jeg stiller mig nu på forhånd noget skeptisk over for det; jeg ville tro, at folketinget i samarbejde med udenrigsministeriet og muligvis andre institutioner eller organer ville være i stand til at sikre, at det fornødne materiale blev fremskaffet; men det er jo i hvert fald noget, der alt sammen kan diskuteres. Vi kan jo også diskutere, om det måske skulle være en embedsmandskommission.

Jeg må dog dertil med det samme sige, at det er jeg endnu mere skeptisk over for,

for embedsmændene vil jo formentlig mestendels blive hentet fra udenrigsministeriet, og hvorfor man så ligefrem skulle lave det til en embedsmandskommission, ved jeg ikke. Hvad de ikke udvalgsberetigede partier angår, da vil de få det samme materiale tilstillet som alle øvrige folketingsmedlemmer, uanset om det er en parlamentarisk kommission, en embedsmandskommission eller et udvalg af en eller anden art.

Men alle disse problemer kan vi jo langt, langt bedre diskutere i det udvalg, der bliver nedsat, og hvor vi formodentlig får et eller flere samråd med udenrigsministeren. Jeg er af den mening, at så må vi kunne finde ud af den bedst mulige måde at løse den opgave på, som udenrigsministeren sådan set klart opridsede i sine afsluttende bemærkninger.

Helveg Petersen: Jeg tror, hverken en embedsmandskommission eller en parlamentarisk kommission er det rigtige organ, men det er jo ikke så let her i salen at tage stilling til, på hvilken måde arbejdet skal sættes i gang.

Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for hans tilslutning til tanken om undersøgelser. Det forekommer mig, at den måde, ministeren sagde det på, viste, at han er åben over for, at man virkelig får iværksat en analyse af tingene og alle de aspekter, der nu melder sig. Der er da også fra anden side ved drøftelsen i dag givet udtryk for forståelse for, at man skal have en undersøgelse i gang. Jeg håber meget, at denne opfattelse vil brede sig, så der ikke herom opstår en splid mellem partierne. Det er et af de alvorligste anliggender, vi har at tage stilling til i det høje ting, hvordan vi former vor udenrigspolitik og vor sikkerhedspolitik, og det må være et krav fra befolkningen og fra folketinget, at vi får alle de forudsætninger, der knytter sig hertil, belyst så godt, det overhovedet er muligt; vi har jo kræfter, der kan sættes i gang med det, og som bør kunne frigøres til at foretage en sådan undersøgelse. Jeg tror ikke, det nytter noget, at man mødes en gang imellem for at diskutere disse ting, sådan som man jo vil gøre det i en embedsmandskommission; der må